

การศึกษาความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

A Study of Phetchabun Municipality's Readiness for Community of Sufficiency Economical Management

โตมธราดอล อนันตสาน¹ สุภชัย ตรีทศ² และ จิรโรจน์ บุญราช³

Domtharadol Anantasan¹, Supachai Tritose² and Chirarot Boonrat³

อาจารย์ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

E-mail Burwood_1977@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความพร้อมเทศบาลเมืองในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและปัญหาอุปสรรคที่มีต่อความพร้อมในเรื่องของการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีสำหรับกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการและพนักงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์จำนวน 125 คนมาจากหน่วยงานภายในสำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และข้าราชการเมือง จำนวน 32 คน ซึ่งโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

ผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมากในประเด็นใน ด้านความพร้อมประมาณ ความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านการส่งเสริมคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้ และคุณธรรม ด้านความสมดุล และการพัฒนาที่ยั่งยืนในส่วนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อความพร้อมในเรื่องของการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงควรให้ความสำคัญต่อกิจกรรมของชุมชนร่วมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตนเองยังมีน้อยจึงต้องให้ชุมชนได้มีโอกาสร่วมกลุ่มจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้นและชุมชนยังมีความไม่เข้าใจในเรื่องของแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงควรจัดการจัดอบรมให้ชุมชนเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาความรู้ในเรื่องแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้นและควรจัดมีงบประมาณในการพัฒนาชุมชนรวมถึงสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาชุมชนทั้งส่วนท้องถิ่นและประชาชนว่าหากมีการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้ชุมชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ : การศึกษาความพร้อม การบริหารจัดการชุมชน แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ABSTRACT

The objective of this research were to collect comments towards Phetchabun Municipality's Readiness for Community of Sufficiency Economical Management, and to find problems in preparation for community - based management. The researcher found results as the following.

The participants voted for the readiness in each category. The moderation issue, the rational project issue, the precaution, the knowledge and moral encouragement issue, and the balance with durability issue were at high level.

Over all problems, it could be concluded that the citizen should be obtained more chance to participate activities about community-based management. They should be acknowledged the sufficient economical for better understanding. And the budget should be

increased to motivate native people to attend the development of local community and people themselves. The positive results should be highlighted to show how happy they would be if the project succeeded.

Keywords : The Study of Readiness, Community of Sufficiency Economical Management

1. บทนำ

ในเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงนั้นจังหวัดเพชรบูรณ์โดยส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับอาชีพและผลผลิตทางการเกษตรกรรม โดยมีการทำไร่ยาสูบมากเป็นอันดับหนึ่ง และรองลงมาได้แก่การทำสวนผลไม้ ที่ทำชื่อเสียงให้มากที่สุดคือ มะขามหวาน นอกจากนี้ มีการปลูกพืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ และมีอาชีพอื่น ๆ ที่สร้างรายได้ให้กับประชากรชาวจังหวัดเพชรบูรณ์ เช่น ธุรกิจการท่องเที่ยว การป่าไม้ การปศุสัตว์ การค้าขาย และการอุตสาหกรรมแต่การพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจที่ผ่านมาเน้นการขยายการตลาดเน้นความสำเร็จจากการบริโภคอย่างฟุ่มเฟือย กระตุ้นความอยากในจิตใจ จึงเป็นสาเหตุที่ยังไม่สามารถทำให้คนในชุมชนเกิดความสุขอย่างแท้จริงได้เช่น เศรษฐกิจดีมีรายได้ดีแต่กลับเป็นว่ารายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย การขาดความรู้และความใส่ใจดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเช่นแต่การผลิตของเกษตรกรยังขาดความเข้าใจในเรื่องการใช้ที่ดินบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ไม่คำนึงถึงเรื่องการอนุรักษ์ดิน - น้ำ และการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ปลูก มุ่งเพียงแต่ผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงที่สุดเท่านั้น การไม่เข้าใจในอัตลักษณ์ (The identity) ของตนเองส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ความต้องการอย่างไม่มีความรับผิดชอบ(ชลิตา ลขิตาวงษ์,2551)

ดังนั้นในหน่วยงานภาครัฐหากนำหลักแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้จะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ชุมชนดีขึ้นเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์เนื่องจากเป็นหน่วยงานภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และมีหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หากมีการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจังจะสามารถเปลี่ยนแปลงพัฒนา หรือสร้างความอยู่เย็นเป็นสุขอย่างมั่นคง และยั่งยืนให้แก่ประชาชนมี ผลทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง และยั่งยืนส่งผลต่อความเจริญมั่นคงอย่างยั่งยืนของประเทศเนื่องจากลักษณะการบริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมีพื้นฐานมาจากหลักธรรมของพระพุทธศาสนา และสอดคล้องกับวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทยซึ่งเน้นแนวทางการปฏิบัติตน การดำรงชีวิต และการปฏิบัติงานของประชาชน และชุมชนในทิศทางที่ควรจะเป็นเพื่อให้ประชาชนและชุมชนมีความสุขพ้นจากปัญหา และวิกฤตต่าง ๆ อย่างมั่นคง และยั่งยืน เปนแนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบมีขั้นตอนและไม่ได้เจาะจงเฉพาะในกลุ่มเกษตรกร หรือเฉพาะด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ครอบคลุมถึงประชาชนและชุมชนทุกชุมชนทั้งในภาครัฐและภาค ธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในทุกชุมชนตลอดเวลา

ทฤษฎีเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กรอบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบของค่านิยมที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวและทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ยังจะต้องเกิดขึ้นพร้อมกันโดยหากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งก็จะไม่ถือว่าเป็นเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ยังมีข้อพึงสังเกตด้วยว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียงที่สมบูรณ์นั้น นอกจากต้องมีองค์ประกอบของค่านิยมทั้ง 3 พร้อมกันแล้ว ยังจะต้องขึ้นกับเงื่อนไขที่สำคัญอีก 2 ประการ ได้แก่ ความรู้และคุณธรรม ซึ่งก็เป็นเงื่อนไขจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเกิดขึ้นพร้อมกันโดยขาดตัวใดตัวหนึ่งไม่ได้อีกเช่นกัน กล่าวคือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) หรือระบบเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จะมีความสมบูรณ์เป็นระบบได้ตามนิยาม จะต้องประกอบไปด้วยลักษณะ 3 ประการ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และภูมิคุ้มกันในตัวและเงื่อนไข 2 ประการ ได้แก่ เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมาสู่การปฏิบัติ แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานที่บุคคล และ/หรือ หน่วยงานนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลง พัฒนา หรือ สร้างความอยู่เย็นเป็นสุขอย่างมั่นคงและยั่งยืนให้แก่ประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ นอกจากนี้ ยังถือว่าการบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทาง วิถีทาง หรือมรรควิธี (means) ที่นำไปสู่จุดหมายปลายทางสูงสุด (ultimate goal) คือ ประเทศชาติ และประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขอย่างมั่นคงและยั่งยืน (วิรัช วิรัช นิภาวรรณ : 2551) โดยแนวทาง วิถีทาง หรือมรรควิธีดังกล่าวนี้ ประกอบด้วยหลายขั้นตอน เช่น 3 ขั้นตอน ได้แก่ การคิด (thinking) การลงมือปฏิบัติงานจริง (acting) และการประเมินผล (evaluating) ทั้งนี้ ได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางที่คำนึงถึงหลักการสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน รวมตลอดถึงการใช้ความรู้และคุณธรรมในปฏิบัติงานด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานเทศบาล

เทศบาลถือว่าเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญและใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทยเทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่เข้ามาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 จนถึงพ.ศ. 2560 เกือบ 84 ปีแล้วการบริหารงานประกอบด้วย คณะเทศมนตรี จะทำหน้าที่เป็นผู้นำหนดนโยบายแนวทางการปฏิบัติงานในการพัฒนาท้องถิ่น จึงเห็นได้ว่าหน้าที่สำคัญในการวางแผนดำเนินงาน ก็คือคณะเทศมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมจัดทำให้เป็นไปตามแผนนั้น จึงเท่ากับว่าคณะเทศมนตรีรับผิดชอบในการวางแผน “นโยบาย” นั้นเอง เมื่อเปรียบเทียบกับการบริหารงานของรัฐบาลแล้ว คณะเทศมนตรีก็เช่นเดียวกับคณะรัฐมนตรี ซึ่งบริหารราชการด้านนโยบาย ส่วนงานประจำทั้งหมดย่อมอยู่ในความรับผิดชอบของปลัดเทศบาลหรือคล้ายกับปลัดกระทรวง

สำหรับสภาเทศบาล จะทำหน้าที่การตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งกับตัวบทกฎหมาย ซึ่งใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไปในเขตเทศบาล หรือปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล และตามที่กฎหมายบัญญัติและให้อำนาจไว้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในกรณีหลังนี้กฎหมายได้ให้อำนาจแก่สภาเทศบาลมากในการวางแผนนโยบายและการควบคุมการบริหารงานของคณะเทศมนตรี การใช้อำนาจที่นับว่าสำคัญที่สุดของสภาเทศบาลในกรณีนี้คือ การพิจารณาตราเทศบัญญัติงบประมาณประจำปี นับว่าสภาเทศบาลได้ใช้อำนาจอย่างสูงสุดในการบริหาร และควบคุมคณะเทศมนตรี

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความพร้อมเทศบาลเมืองในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคที่มีต่อความพร้อมในเรื่องของการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สถานที่ดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถานที่ดำเนินการและประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาในพื้นที่สำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือข้าราชการและพนักงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ จำนวน 125 คนมาจากหน่วยงานภายในสำนักงานเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และข้าราชการเมือง จำนวน 32 คน ซึ่งโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้เป็นแบบทดสอบโดยนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมและความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน โดยให้เลือก 3 ประเด็น คือ + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหา เลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 นำมาปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหา ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (open – ended question) และแบบปลายปิด (close – ended question)

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาหรือข้อมูลแล้วนำมาจัดหมวดหมู่รวบรวมค่าต่าง ๆ เพื่อบันทึกลงรหัส (coding form) และวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติด้วยการแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ยรวมและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานผ่านด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science: SPSS/PC⁺)

3. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็น (ร้อยละ 60.50) และส่วนอีกร้อยละ 39.50 เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็น(ร้อยละ35.00) รองลงมาร้อยละ 33.80 มีอายุเฉลี่ย 31-40 ปีและด้านวุฒิการศึกษาผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 72.60) และรองลงมา ร้อยละ22.90 มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีรายได้ต่อเดือน 20,001 - 25,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 27.40 และรองลงมาอีกร้อยละ 24.80 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-15,000 บาท ส่วนใหญ่ทำงานในเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์เป็นกลุ่มสายอาชีพข้าราชการและพนักงานเทศบาลรองลงมาร้อยละ20.40เป็นข้าราชการการเมืองเช่นสมาชิกเทศบาลเมือง

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมต่อการถ่ายโอนการศึกษาทางด้านความพอประมาณ

ความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความพอประมาณ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยค่าคะแนนเฉลี่ยที่มีความมากที่สุด อยู่ในประเด็นเกี่ยวกับการสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัดอดออม มีชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ตกเป็นทาสอบายมุข วัตถุนิยมและบริโภคนิยม ดังนั้นจากผลการวิจัยในภาพรวมพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.84) แสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมประชาชนในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสามารถสนับสนุนให้เกิดวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิตที่ประหยัดอดออมส่งเสริมประชาชนมีความขยันหมั่นเพียรและรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างพอดีคุ้มค่าพร้อมกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ทางด้านความมีเหตุผล

ความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความมีเหตุผล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยค่าคะแนนเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด อยู่ในประเด็นเกี่ยวกับการมีความรู้ความเข้าใจในความมีเหตุผลในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและรายงานผลด้านต่าง ๆ เช่น การเงิน ความก้าวหน้าโครงการต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จากผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.87) แสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีความรู้ความเข้าใจในความมีเหตุผลในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การดำเนินโครงการพัฒนาชุมชนมีการประชาสัมพันธ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พิจารณาจากเหตุผลปัจจัยเกี่ยวข้อง และคำนึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ลักษณะทางด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี

ความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยค่าคะแนนเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด อยู่ในประเด็นเกี่ยวกับการมีความรู้ความเข้าใจของภูมิคุ้มกันที่ดีในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นจากผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.77) แสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีความรู้ความเข้าใจของคำว่าภูมิคุ้มกันที่ดีในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสามารถอธิบายความรู้ความเข้าใจต่อภูมิคุ้มกันที่ดีเพื่อให้ชุมชนสามารถนำไปพัฒนาใช้ให้เกิดประโยชน์เช่นส่งเสริมประชาชนชุมชนมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวเพื่อให้มีความเข้มแข็งมั่นคงและยั่งยืน

ทางการส่งเสริมคุณภาพคนให้มีความรู้และคุณธรรม

ความคิดเห็นเรื่องความพร้อมตาราง เกี่ยวกับความคิดเห็นผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทางการส่งเสริมคุณภาพคนให้มีความรู้และคุณธรรม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยค่าคะแนนเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด อยู่ในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่นการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นจากผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.78) แสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมคุณภาพคนให้มีความรู้และคุณธรรมในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ส่งเสริมให้คนมีคุณธรรมคิดและมีทำคุณงามความดีเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและมีความรับผิดชอบมีความซื่อสัตย์สุจริต

ทางด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทางด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นต่อความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยค่าคะแนนเฉลี่ยที่มีค่ามากที่สุด อยู่ในประเด็นเกี่ยวกับการจัดประเพณีวัฒนธรรมที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวเป็นประจำทุกปี ดังนั้นจากผลการวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ให้ข้อมูลที่มีระดับความคิดเห็นเรื่องความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.90) แสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น จะส่งเสริมภูมิปัญญาวิถีชีวิตที่ดีของท้องถิ่นการปลูกป่าพัฒนาแหล่งน้ำหรือการใช้ทุนที่มีอยู่ในสังคมให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด

การสรุปผลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่มีต่อความพร้อมในเรื่องของการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อความพร้อมในเรื่องของการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจึงได้สรุปดังนี้

1. การให้ความสำคัญต่อกิจกรรมของชุมชนร่วมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตนเองยังมีน้อยจึงต้องให้ชุมชนได้มีโอกาสร่วมกลุ่มจัดกิจกรรมต่างๆให้มากขึ้นให้ชุมชนเห็นความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในชุมชนเช่นผลประโยชน์ต่อตัวเอง
2. ชุมชนยังมีความไม่เข้าใจในเรื่องของแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตมีผลทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปได้ช้าและไม่ต่อเนื่องควรจัดการจัดอบรมให้ชุมชนเข้าใจแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ไปศึกษาความสำเร็จของชุมชนอื่น รวมถึงการพัฒนาชุมชนเป็นแบบอย่างในการสามารถพึ่งตนเองได้จนสามารถพึ่งตนเองได้โดยไม่จำเป็นต้องรับประมาณจากภาครัฐหรือท้องถิ่นอย่างเดียว
3. งบประมาณยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นดังนั้นท้องถิ่นควรจัดมีงบประมาณในการพัฒนาชุมชน
4. การพัฒนาความรู้ในเรื่องแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงต่อเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจมากขึ้น จึงควรส่งเสริมเพิ่มศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการนำไปส่งเสริมชุมชนและการนำไปใช้ในการทำงาน

4. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ในค่าเฉลี่ยร่วมในแต่ละด้านพบว่า มีความพร้อมอยู่ในระดับมากในประเด็นใน ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล ด้านความมีภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านการส่งเสริมคุณภาพคนให้มีทั้งความรู้และคุณธรรม ด้านความสมดุล และการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งนี้เป็นเพราะว่า เทศบาลมีนโยบายที่จะต้องการการพัฒนาเมืองเพชรบูรณ์ และชุมชนให้เป็นสังคมที่พอเพียงอย่างสบาย เป็นเมืองน่าอยู่ตามนโยบายของท่านนายกเทศมนตรีเมืองเพชรบูรณ์คือนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสังคม นโยบายการเมืองและการบริหารจัดการและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบสาธารณูปโภค

ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ต้องให้ชุมชนได้มีโอกาสร่วมกลุ่มจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้นให้ชุมชนเห็นความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในชุมชน
2. ไปศึกษาความสำเร็จของชุมชนอื่น รวมถึงการพัฒนาชุมชนเป็นแบบอย่างในการสามารถพึ่งตนเองได้จนสามารถพึ่งตนเอง
3. ควรส่งเสริมเพิ่มศักยภาพบุคลากรในเทศบาลให้มีความรู้ความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการนำไปส่งเสริมชุมชนและการนำไปใช้ในการทำงาน

5. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาความพร้อมของเทศบาลเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการบริหารจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงฉบับนี้จะสำเร็จได้ด้วยการได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และความช่วยเหลือจากกรรมการที่ได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในงานที่ศึกษาวิจัยครั้งนี้

6. เอกสารอ้างอิง

- [1] กังสดาล อยู่เย็น. (2544). การศึกษาพลวัตชุมชนบ้านเป็ดในภายใต้แนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียง. ปรินญาพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [2] กาญจนา บุญยัง. (2552). **ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบล**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภา.
- [3] ชลิตา ลขิตวาทย์. (2551). การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต. ปรินญาพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [4] ธงชัย สันติวงษ์. (2530). **องค์การและการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- [5] พกัตรพจ วัฒนสินธุ์ และพสุ เดชะรินทร์. (2542). **การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2556). **การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจในชุมชน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.wiruch.com>. (วันที่สืบค้นข้อมูล : 10 ธันวาคม 2559).
- [7] ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และสมชาย หิรัญกิตติ. (ม.ป.ป). **การบริหารงานสำนักงาน**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- [8] ศิลวัต ศรีสวัสดิ์. (2552). **ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ที่มีภูมิสำเนาในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนท้องถิ่น**. ปรินญาวิทยาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [9] สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ. (2546). **คู่มือปฏิบัติงานด้านกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจพิมพ์.
- [10] เสนาะ ดิยาว. (2543). **หลักการบริหาร**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [11] อำนาจ ภิญโญศรี. (2553). **การบริหารจัดการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบึงสามพันจังหวัดเพชรบูรณ์**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.